

ಕೂನಾರ

ಏಪ್ರಿಲ್-2022

ನಿರ್ಜನತೆಗೆ ಪರಿಯುಗ

ಕೂನು

ನಿರ್ಗಮನದ ಕೂನು

ಮುಖಪುಟ

ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟ

ಲೇಖನಗಳು

* ಜೀವಂತ ದೈತ್ಯ ಪರ್ವತಗಳು

- ಹರೀಶ ಎ. ಎಸ್.

* ಘಟ್ಟದಲ್ಲೊಂದು ಹವಳದ ಸರ

- ಅಕ್ಷತ ಹೆಚ್. ಕೆ.

* ಕಂದಕ ರತ್ನ ಕೊಡತಿ ನೋಣದ
ಗೊದ್ದು ಭಕ್ಷಣೆ

- ಶಶಿಧರಸ್ವಾಮಿ ಆರ್. ಹಿರೇಮಠ

* ಸಾವಿರ ವರುಷ ಕಾಡಿದ ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾ!

- ಜೈಕುಮಾರ್ ಆರ್.

* ಅಂತಃಕರಣ

- ಪ್ರತಿಭಾ ಪ್ರಶಾಂತ್

* ಪ್ರಕೃತಿ ಬಿಂಬ

- ದೀಪಕ್ ಎಲ್. ಎಂ.
ದೀಪ್ತಿ ಎನ್.

ವಿನ್ಯಾಸ

ಧನರಾಜ್ ಎಂ.

ಮುಖಪುಟ ಛಾಯಾಚಿತ್ರ

ಅರವಿಂದ ರಂಗನಾಥ್

ಪರಿಷ್ಕರಣೆ

ಮುರಳಿ ಎಸ್.

ಡಾ. ಮಧುಸೂಧನ ಹೆಚ್. ಸಿ.

ಕರಡು ತಿದ್ದುಪಡಿ

ಡಾ.ದೀಪಕ್ ಭ., ಮೈಸೂರು

ಮಾವಿನ ಮರ

ಸಾಮಾನ್ಯ ಹೆಸರು: **Mango tree**

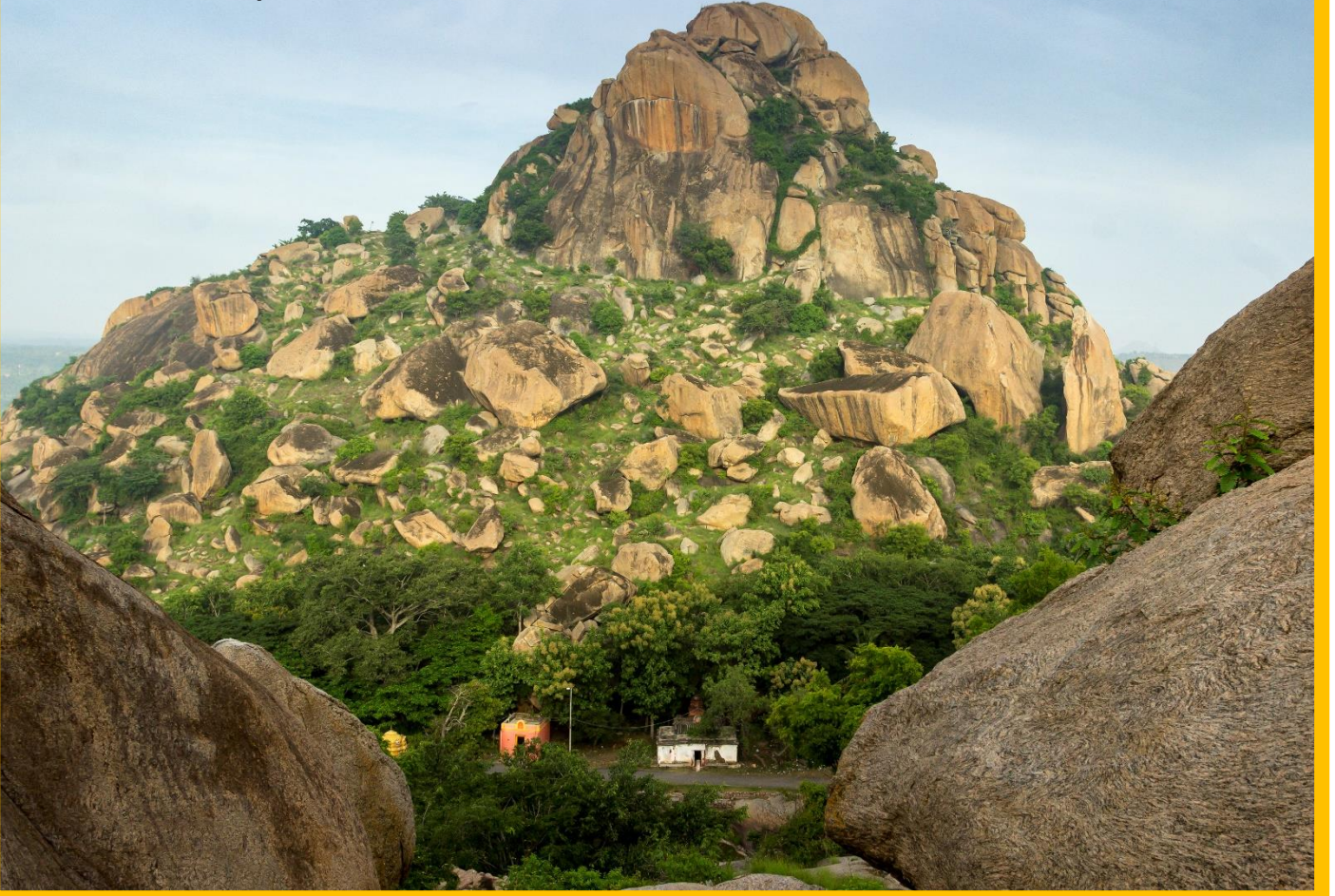
ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಹೆಸರು: **Mangifera indica**

© ಮಹದೇವ ಕೆ. ಸಿ.

ಮಾವಿನ ಮರ, ಬನ್ನೇರುಘಟ್ಟ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವನ

ಮಾವು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೆಡೆ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುವ ಮರ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಣ್ಣು. ಅನಕಾರ್ಡಿಯೆಸಿ (Anacardiaceae) ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿರುವ ಈ ಮರದ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಹೆಸರು ಮ್ಯಾಂಜಿಫೆರಾ ಇಂಡಿಕಾ (Mangifera indica). ಮಾವು ಬಹುತೇಕ ಎಲ್ಲಾ ವಿಧದ ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಮರದ ತೊಗಟೆಯು ಬೂದು ಬಣ್ಣದಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು, ಮರದ ಎತ್ತರ 15 ರಿಂದ 30 ಮೀಟರ್ ಇರುತ್ತದೆ. ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 500 ಪ್ರಭೇದದ ಮಾವನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಕೆಂಪು ಮತ್ತು ಹಳದಿ ಮಿಶ್ರಿತ ಹೂಗಳನ್ನು ಡಿಸೆಂಬರ್ - ಜನವರಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಮಾವಿನ ಪ್ರಭೇದದಲ್ಲಿ ಹಣ್ಣು ಗಂಡು ಎರಡೂ ಜಾತಿ ಹೂಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಮರದಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಹಣ್ಣುಗಳು ಅಂಡಾಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದು, 8 ರಿಂದ 12 ಸೆಂಟಿ ಮೀಟರ್ ಉದ್ದವಿರುತ್ತವೆ ಹಾಗೂ ಹಸಿರು ಹಳದಿ ಮಿಶ್ರಿತ ಬಣ್ಣವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ. ಹಸಿರು ಬಣ್ಣದ ಮಾವಿನ ಕಾಯಿ ಹಣ್ಣಾದ ಬಳಿಕ ಹಳದಿ ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗುತ್ತದೆ. ಮರದ ಬಹುತೇಕ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಆಯುರ್ವೇದದಲ್ಲಿ ಔಷಧಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ.

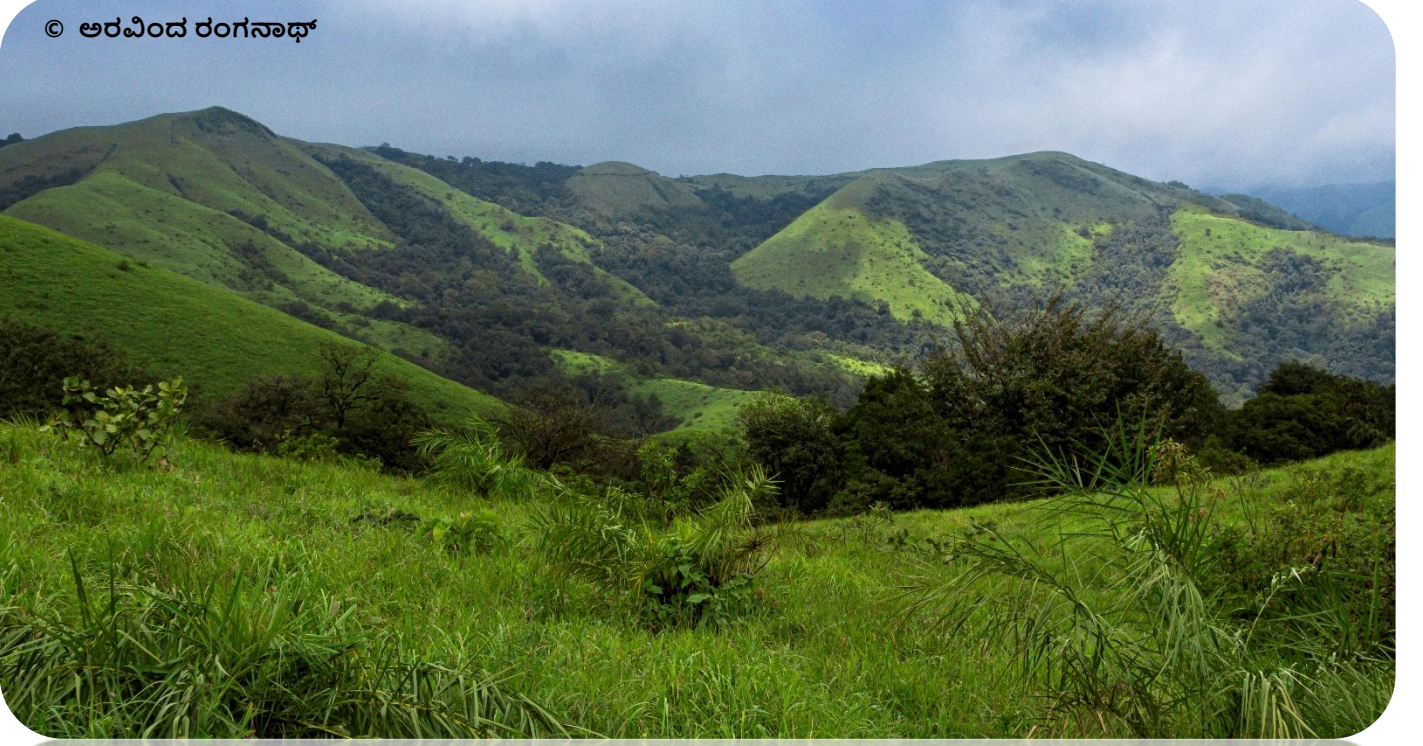
ಜೀವರಿತ ದೈತ್ಯ ಪರ್ವತಗಳು

ಬೆಟ್ಟ, ಗುಡ್ಡ, ಘಟ್ಟ ಮತ್ತು ಪರ್ವತ ಶ್ರೇಣಿಗಳ ಉಗಮವು ಭೂಮಂಡಲದ ಅದ್ಭುತ ಸೃಷ್ಟಿಗಳಲ್ಲೊಂದು. ಸಣ್ಣ ಬೆಟ್ಟ-ಗುಡ್ಡಗಳು, ಭೂ-ಸವೆತದ ಫಲವಾಗಿ ರೂಪುಗೊಂಡರೆ, ದೈತ್ಯ ಘಟ್ಟ-ಪರ್ವತಗಳು ಭೂ-ಪದರಗಳ ತಿಕ್ಕಾಟದಿಂದ (ಉದಾಹರಣೆ ಹಿಮಾಲಯ ಪರ್ವತಗಳ ಶ್ರೇಣಿ), ಜ್ವಾಲಾಮುಖಿಯ ಸ್ಫೋಟದಿಂದ (ಉದಾಹರಣೆ ಕಿಲಿಮಂಜಾರೋ ಪರ್ವತ, ತಂಜೀನಿಯ ದೇಶ) ಮತ್ತು ಭೂ-ಸ್ಥರಗಳ ಜೋಡಣೆಯಿಂದ (ಉದಾಹರಣೆ ಸೈರ ನೆವಡ ಪರ್ವತ, ಯುನೈಟೆಡ್ ಸ್ಟೇಟ್ಸ್) ರೂಪುಗೊಂಡಿವೆ.

ಈ ಪರ್ವತಗಳು ಮಾನವನ ವಿಕಾಸದಲ್ಲೇ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿವೆ. ಮಾನವ ಪ್ರವಾಹಗಳಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ ಬೆಟ್ಟಗಳ ಮೇಲೆ ವಾಸಿಸುವುದನ್ನು ಅನಾದಿಕಾಲದಿಂದಲೂ ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡ. ಮುಂದುವರೆದಂತೆ ಶತ್ರು ಸೈನ್ಯಗಳಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ ತನ್ನ ಆಡಳಿತದ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು, ನಗರ-ಪಟ್ಟಣಗಳನ್ನು ಬೆಟ್ಟ-ಗುಡ್ಡಗಳ ಮೇಲೆ ನಿರ್ಮಿಸುವುದನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡ, ಉದಾ: ರೋಮ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಕಟ್ಟಿದ್ದು ಏಳು ಬೆಟ್ಟಗಳ ಮೇಲೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ಸಾಕಷ್ಟು ರಾಜರು, ಸಾಮಂತರು ಕೋಟೆ ಕಟ್ಟಿ ಆಳ್ವಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದದ್ದು ಬೆಟ್ಟಗಳ ಮೇಲೆಯೇ.

ಬೆಟ್ಟ-ಪರ್ವತಗಳಿಂದಾಗುವ ನೇರ ಉಪಯೋಗಗಳು ಸಾಕಷ್ಟಿವೆ. ವಿಶ್ವದ ಅರ್ಧಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಜನರಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಪರ್ವತಗಳೇ. ಮೋಡಗಳನ್ನು ತಡೆದು ಮಳೆ ತರುವಲ್ಲಿ ಇವುಗಳ ಪಾತ್ರ ಮಹತ್ವದ್ದು. ನೂರಾರು ನದಿಗಳ ಮೂಲ ಸಹ ನಮ್ಮ ಈ ಬೆಟ್ಟ-ಪರ್ವತಗಳೇ. ನಾವು ಇಂದು ಆಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಜೋಳ, ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ, ಆಲೂಗಡ್ಡೆ, ಬಾರ್ಲಿ, ಟೋಮ್ಯಾಟೊ, ಸೇಬಿನಂತಹ ಬೆಳೆಗಳು, ಕಾಫಿ, ಚಹಾದಂತಹ ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳೆಗಳು ಮತ್ತು ಕುರಿ, ಮೇಕೆ, ಯಾಕ್ ಮುಂತಾದ ಸಾಕು ಪ್ರಾಣಿಗಳು ವಿಕಾಸಗೊಂಡಿದ್ದು ಪರ್ವತಗಳ ಮೇಲೆಯೇ.

© ಅರವಿಂದ ರಂಗನಾಥ್

ಇವೆಲ್ಲವೂ ಒಂದೆಡೆಯಾದರೆ ಜೀವಸಂಕುಲದ ವಿಕಾಸದಲ್ಲಿ ಈ ಪರ್ವತಗಳ ಪಾತ್ರ ಬಹು ಪ್ರಮುಖವಾದದ್ದು. ಪರ್ವತಗಳು ಭೂಪ್ರದೇಶದ 25% ರಷ್ಟು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗಿದ್ದರೂ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿನ 85% ಕ್ಷಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಉಭಯವಾಸಿ, ಪಕ್ಷಿ ಮತ್ತು ಸಸ್ತನಿಗಳಿಗೆ ಆಶ್ರಯವನ್ನು ನೀಡಿವೆ ಮತ್ತು ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನವು ಪರ್ವತ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗಿವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ ಆ ಸೀಮಿತ ಪ್ರದೇಶದೊಳಗೆ ನಡೆಯುವ ಪ್ರಭೇದೀಕರಣ (In situ-speciation).

ಪರ್ವತದ ಹೊರ ಮೇಲ್ಮೈ ಪದರಗಳು ಹವಾಮಾನದ ಬದಲಾವಣೆಗಳಿಗೆ ಸುದೀರ್ಘ ಕಾಲಾವಧಿಯವರೆಗೆ ಒಡ್ಡಿದ ಪರಿಣಾಮದಿಂದಾಗಿ, ಜೀವ ವಿಕಾಸಗೊಳ್ಳಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಸಮಯಾವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಆ ಪರ್ವತ ರೂಪಗೊಂಡ ಮೂಲ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಜೀವ ವೈವಿಧ್ಯತೆ ಸಾಧ್ಯ. ಉದಾಹರಣೆ: ಯಾವ ಪರ್ವತವು ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಜೀವವೈವಿಧ್ಯಮಯವಾಗಿರುತ್ತದೆಯೋ ಆ ಪರ್ವತವು ಸಮುದ್ರದ ತಳದಿಂದ ಎದ್ದು ಬಂದ ಪದರಗಳಿಂದ ರೂಪಗೊಂಡ ಪರ್ವತವಾಗಿರುತ್ತದೆ (ಹಿಮಾಲಯ ಪರ್ವತದ ಭೂಭಾಗಗಳು).

ಒಂದು ವೇಳೆ ಭೂಮಿಯು ಬೆಟ್ಟ-ಗುಡ್ಡ, ಪರ್ವತಗಳಿಲ್ಲದೆ ಸಮತಟ್ಟಾದ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿದ್ದರೆ ಯಾವುದೇ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜೀವವೈವಿಧ್ಯತೆ ಇಲ್ಲದೆ ವಿಶ್ವದಾದ್ಯಂತ ಏಕರೂಪ ಜೀವಿಗಳನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬಹುದಿತ್ತೇನೋ? ಸಮತಟ್ಟಾದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪರ್ವತ ಉದ್ಯವಿಸಿದರೆ ಅದರ ಮೇಲ್ಮೈ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ವಾತಾವರಣ ಬದಲಾಗುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಬೆಟ್ಟದ ಎತ್ತರ ಹೆಚ್ಚಾದಂತೆ ಉಷ್ಣಾಂಶವು ಪ್ರತಿ ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ಗೆ 6.5° C ನಂತೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಉಷ್ಣಾಂಶ ಕಡಿಮೆಯಾದಂತೆ ಇದಕ್ಕೆ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇತರ ಹವಾಮಾನದ ಮಾನದಂಡಗಳು ಅದರೊಂದಿಗೆ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿ ಹೊಸ ಪ್ರಭೇದದ ಜೀವಿ ವಾಸಿಸಲು ಹೊಸ ಸ್ಥಳಾವಕಾಶವನ್ನು ಅನಾವರಣಗೊಳಿಸುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಬಹುಶಃ ಈ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಪರ್ವತಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜೀವವೈವಿಧ್ಯತೆ ಕಾಣಿಸಿಗುತ್ತಿರುವುದು.

ಉದಾಹರಣೆಗೆ "A" ಎಂಬ ಗಿಡ 1000 ಮೀಟರ್ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ಜೀವಿಸುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯೋಣ, ಅದು 23°C ಉಷ್ಣಾಂಶದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುತ್ತದೆ, ಅದರಂತೆ ಮಳೆಯ ಪ್ರಮಾಣ, ಆದ್ರ್ವತೆ, ವಾಯುಮಂಡಲದ ಒತ್ತಡ, ಸೌರ ವಿಕಿರಣ ಮತ್ತು ಗಾಳಿಯ ವೇಗ ಎಲ್ಲವೂ ಆ "A" ಗಿಡಕ್ಕೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಆ ಗಿಡಕ್ಕೆ ತಗುಲುವ ರೋಗಾಣು, ಸೂಕ್ಷ್ಮಾಣು ಜೀವಿಗಳು, ಗಿಡದಲ್ಲಿರುವ ಉಪಯೋಗಕಾರಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮಾಣು ಜೀವಿಗಳು, ಗಿಡವನ್ನು ತಿನ್ನುವ ಕೀಟ, ಪ್ರಾಣಿ ಭಕ್ಷಕಗಳು, ಪರಾಗಸ್ಪರ್ಶ ಮಾಡುವ ವಾಹಕಗಳು, ಬೀಜಗಳನ್ನು ಪ್ರಸರಣ ಮಾಡುವ ಪ್ರಾಣಿ-ಪಕ್ಷಿಗಳು "A" ಗಿಡದೊಂದಿಗೆ ಪರಸ್ಪರವಾಗಿ ವಿಕಾಸಗೊಂಡಿರುತ್ತವೆ.

ಒಂದು ವೇಳೆ ಅದೇ "A" ಗಿಡವನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ 1000 ಮೀಟರ್ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಕೊಂಡೊಯ್ದು ಬೆಳೆಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರೆ, ಅಲ್ಲಿನ ಉಷ್ಣಾಂಶ 23° C ರಿಂದ 17.5° C ಗೆ ಇಳಿದಿರುತ್ತದೆ. ಇದರಂತೆ ಇತರ ವಾತಾವರಣದ ಮಾನದಂಡಗಳು ವ್ಯತ್ಯಾಸಗೊಂಡಿರುತ್ತವೆ. ಈ ಹೊಸ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ "A" ಗಿಡ ರೋಗಕಾರಕ ಸೂಕ್ಷ್ಮಾಣು ಜೀವಿಗಳ ದಾಳಿಗೆ ತುತ್ತಾಗಿ ಸಾಯಬಹುದು. ಗಿಡಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಉಪಯೋಗಕಾರಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮಾಣು ಜೀವಿಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಸಿಗದೇ ಇರಬಹುದು. ಇದನ್ನೇ ಹೆಚ್ಚು ತಿನ್ನುವ ಗಿಡ ಭಕ್ಷಕಗಳು, ಗಿಡವನ್ನು ತಿಂದು ಮುಗಿಸಬಹುದು, ಪರಾಗಸ್ಪರ್ಶ ಮಾಡುವ ಜೀವಿಗಳೇ ಇಲ್ಲದಿರಬಹುದು, ಬೀಜ ಪ್ರಸರಣ ಮಾಡುವ ಜೀವಿಗಳು ಕಾಣೆಯಾಗಿರಬಹುದು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಅಂಶ ಗಿಡದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದರೂ ಆ ಗಿಡ ಬದುಕಿ ತನ್ನ ಮುಂದಿನ ಸಂತತಿಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಲಾಗದು.

© ಅರವಿಂದ ರಂಗನಾಥ್

ಪರ್ವತದ ಎತ್ತರ ಹೆಚ್ಚಾದಂತೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಮಣ್ಣಿನ ಗುಣ-ಲಕ್ಷಣಗಳು, ಅಲ್ಲಿನ ಸೂಕ್ಷ್ಮಾಣು ಜೀವಿಗಳ ಸಮೂಹ, ಅಲ್ಲಿನ ಕೀಟ ಜಗತ್ತು, ಇತರ ಗಿಡ-ಮರ, ಪ್ರಾಣಿ-ಪಕ್ಷಿ ಎಲ್ಲವೂ ಬದಲಾಗುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಪರ್ವತದ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ, ಅಲ್ಲಿನ ವಾತಾವರಣಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿನ ಜೀವರಾಶಿಗಳು ಪರಸ್ಪರ ವಿಕಾಸಗೊಂಡಿರುತ್ತವೆ. ಎತ್ತರದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬದುಕಲು ವಿಕಾಸಗೊಂಡಿರುವ ಈ ಜೀವಿಗಳು, ಸಮತಟ್ಟಾದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬದುಕಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ಎಲ್ಲಾ ಜೀವಿಗಳಿಗೂ ತನ್ನದೇ ಸೂಕ್ತ ವಾಸಸ್ಥಾನವಿರುತ್ತದೆ (Niche), ಅದರಿಂದಾಚೆಗೆ ಅವು ಬದುಕಿ ತನ್ನ ಸಂತತಿಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಲಾರವು.

ಮಾನವನು ತನ್ನ ಅತಿಯಾದ ಲೋಭದಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಪರ್ವತ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಇಂದು ವಿನಾಶದ ಹಂತಕ್ಕೆ ತಂದು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಗಣಿಗಾರಿಕೆ, ಮಾಲಿನ್ಯ, ಅಕ್ರಮ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ, ಬೇಟೆ, ಅತಿಯಾದ ಜಾನುವಾರು ಮೇಯಿಸುವಿಕೆ, ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಅರಣ್ಯ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಹೊರತೆಗೆಯುವಿಕೆ, ಅರಣ್ಯ ಅತಿಕ್ರಮಣ, ಅರಣ್ಯನಾಶ, ಅರಣ್ಯೀಕರಣ ಹೆಸರಲ್ಲಿ ನೆಡುವ ಏಕ ರೀತಿಯ ನೆಡುತೋಪುಗಳು, ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆ, ಬೃಹತ್ ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆಗಳು ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳ ನಿರ್ಮಾಣದಿಂದ ಪರ್ವತಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿರುವ ಜೀವಿಗಳಿಗೆ ಕಂಟಕವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ವಿನಾಶಕ್ಕೆ ದೂಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ.

© ಅರವಿಂದ ರಂಗನಾಥ್

ಎಲ್ಲಾ ನಾಗರಿಕತೆಗಳಲ್ಲೂ ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಜರಿಗೆ ಪರ್ವತಗಳೆಂದರೆ ಒಂದು ದೈವತ್ವದ ಭಾವನೆ ಇತ್ತು. ಅವು ಆಧ್ಯಾತ್ಮದ ಪ್ರತೀಕಗಳಾಗಿದ್ದವು. ಬಹುಶಃ, ಆ ನಂಬಿಕೆಯಿಂದಲೇ ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಪರ್ವತಗಳು ಮತ್ತು ಪರಿಸರವು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿತ್ತೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ನಾವು ಎಂದು ವಿದ್ಯಾವಂತರಾದೆವೋ, ದೇವರ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನೇ ಅಲ್ಲಗಳೆದೆವೋ ಅಲ್ಲಿಂದ ಶುರುವಾಯಿತು ಮಾನವ-ಪರಿಸರ ನಡುವಿನ ಸಂಘರ್ಷ. ದೇವರು ಇರುವನೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಇದ್ದಾನೆ ಎಂಬ ಭಕ್ತಿಯಿಂದಲೋ ಅಥವಾ ಭಯದಿಂದಲೋ ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಇತ್ತೀಚಿನವರೆಗೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿತ್ತು ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು.

© ಅರವಿಂದ ರಂಗನಾಥ್

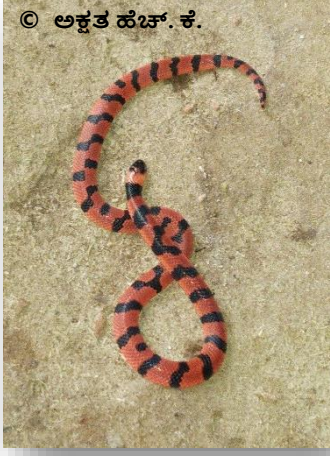
ಲೇಖನ: ಹರೀಶ ಎ. ಎಸ್.
ಜಿಕೆವಿಕೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ

© ವಿಜಯ್ ಕುಮಾರ್ ಡಿ. ಎಸ್.

ಘಟ್ಟದಲ್ಲೊಂದು ಹವಳದ ಸರ

ನನ್ನೂರು ಕಾಫಿ ನಾಡು, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು. ಪ್ರಕೃತಿ ದೇವತೆ ಆಕಾಶದಿಂದ ಧೋ... ಎಂದು ಸುರಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಮಳೆಗೆ ಮೈಯೊಡ್ಡಿ ಚಿಗುರ-ಹಸಿರ ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅದು ಜೂನ್-ಜುಲೈ ತಿಂಗಳು, ಪ್ರಕೃತಿಯ ಹಸಿರ ಹಬ್ಬಕ್ಕೆ ಮಣ್ಣಿನಡಿಯಿಂದ, ಮೊಟ್ಟೆಯೊಳಗಿಂದ, ಕವಚದೊಳಗಿಂದ ಅವಿತ್ತಿದ್ದ ಅದೆಷ್ಟೋ ಜೀವರಾಶಿಗಳು ಹೊರಬಂದು ಹಸಿರ ಹಬ್ಬಕ್ಕೆ ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣದ ರಂಗು ಮೂಡಿಸಲು ಸಜ್ಜಾಗಿದ್ದವು. ಅದೇ ಮಳೆಗಾಲದ ಒಂದು ದಿನ ಬಿದಿರಿನ ಕುಕ್ಕೆಯೊಳಗಿನ ಕಪ್ಪು ಹೇಂಟೆ ಮತ್ತು ಮೂರು ಕೋಳಿ ಪಿಕ್ಕಿಗಳು ಅದೇನೋ ಅಪಾಯ ಬಂದ ಸೂಚನೆ ಕೊಡುವಂತೆ ಧ್ವನಿ ಹೊರಡಿಸತೊಡಗಿದ್ದವು. ಅಯ್ಯೋ! ಮತ್ತೆ ನಾಗರಾಜನ ಆಗಮನ ಈ ಸಲವೂ ಒಂದು ಕೋಳಿ ಮರಿಯನ್ನೂ ದೊಡ್ಡದಾಗಲು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲವೇನೋ ಎಂದು ಬೈದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಕೋಳಿ ಮುಚ್ಚಿದ ಕೊಟ್ಟಿಗೆಗೆ ಬಂದು ಸುತ್ತ ಕಣ್ಣಾಡಿಸಿದೆ. ನೋಡಿದರೆ ಬುಟ್ಟಿಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲೊಂದು ತಿಳಿ ಕಪ್ಪು ಮಣಿ ಪೊಣಿಸಿದ್ದ ಹವಳದ ಸರ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಇದೆಲ್ಲಿಂದ ಬಂತು ಎಂದು ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಹಾವು. ಅಬ್ಬಾ! ಕೆಂಪು ಹವಳದಂತೆ ಮೈಬಣ್ಣ ನಡುನಡುವೆ ಕಪ್ಪುಪಟ್ಟಿ ಸುಂದರವಾಗಿತ್ತು. ಆಗ ನೆನಪಾಯಿತು ಸುಂದರವಾದ ವಿಭಿನ್ನ ಬಣ್ಣಗಳ ಅಣಬೆಗಳು ವಿಷಕಾರಿಯೇ ಆಗಿರುತ್ತವೆ, ಹಾಗೆಯೇ ಈ ಹಾವೂ ವಿಷಕಾರಿಯಾಗಿರಬಹುದು ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದರೂ ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಓಡಲು ಮನಸ್ಸಾಗಲಿಲ್ಲ, ಇನ್ನಷ್ಟು ನೋಡಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆ.

ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಹೇಂಟೆಯು ಇನ್ನೂ ಕೊಕ್...ಕೊಕ್... ಸದ್ದು ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಿದ್ದರಿಂದಲೋ ಏನೋ ಆಕೆಯ ಗಂಡ- ಕೆಂಪು ಜುಟ್ಟಿನ ಹುಂಜ ಕುಕ್ಕೆಯ ಬಳಿ ಬಂದೇಬಿಟ್ಟಿತು. ಅಲ್ಲೇ ಇದ್ದ ಹಾವನ್ನು ನೋಡಿದ ಹುಂಜ ತಡಮಾಡದೇ ತನ್ನ ಕೊಕ್ಕಿನಿಂದ ಅದನ್ನು ಕುಕ್ಕಿ ತಿನ್ನಲು ಮುಂದಾಗಿತ್ತು. ತಕ್ಷಣ ನಾನು ಗಾಬರಿಯಿಂದ ಹುಂಜಣ್ಣನನ್ನು ದೂರ ಓಡಿಸಿದೆ. ಪಾಪ! ಇಷ್ಟು ಸಣ್ಣ ಹಾಗೂ ಸುಂದರ ಅಪರೂಪದ ಹಾವು ಹುಂಜದ ಹೊಟ್ಟೆ ಪಾಲಾಗುವುದು ಬೇಡ ಎನಿಸಿತು. ಕೋಲೊಂದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹಾವನ್ನು ದೂರದಿಂದಲೇ ತೋಟದ ಕಡೆ ಹೋಗಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದೆ.

ಆಗ ಹಾವು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಸರಿದು ಅಲ್ಲೇ ಇದ್ದ ಸೌದೆ ರಾಶಿ ಒಳ ಹೊಕ್ಕಿತು. ಇನ್ನು ಅದಕ್ಕೆ ಅಪಾಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸುಮ್ಮನೆ ಒಳನಡೆದೆ. ಆದರೆ ಆ ನಡುವೆಯೇ, ಹುಂಜಣ್ಣ ಬರುವ ಗ್ಯಾಪ್ ನಲ್ಲಿ, ಒಂದೆರಡು ಪೋಲಿಟೋಗಳನ್ನು ಕ್ಲಿಕ್ಕಿಸಿದೆ!

ಈ ಅಪರೂಪದ ಹಾವು ಯಾವುದು? ಇದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ವಿಷಕಾರಿಯೇ? ಅಲ್ಲವೇ? ಎಂಬೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಕಾಡಿದ್ದವು. ಸಂಜೆ ಅಪ್ಪ ಮನೆಗೆ ಬಂದಾಗ ತಡಮಾಡದೆ ಆ ಹಾವಿನ ಚಿತ್ರ ತೋರಿಸಿ ಇದು ಯಾವ ಹಾವು ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ. ಅಪ್ಪ ಇದು ಒಂದು ವಿಷಕಾರಿ ಹಾವು ಎಂದು ತಿಳಿದಿದೆಯಾದರೂ ಅದರ ಹೆಸರು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ನನ್ನೂರಿನ ಮೊಬೈಲ್ ನೆಟ್ವರ್ಕ್ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡದೇ ಇರುವ ಕಾರಣ, ಕಾಲೇಜು ಆರಂಭವಾದ ನಂತರ ಹಾಸ್ಟೆಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಾಗ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಈ ಹಾವಿನ ಹೆಸರು ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂದು ಪಕ್ಕಿ ಹಾಗೂ ಇತರೆ ಜೀವಿಗಳ ಬಗೆಗಿನ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅರಿವಿರುವ ಸಮಾನ ಮನಸ್ಕರ ವಾಟ್ಸಪ್ ತಂಡವೊಂದರಲ್ಲಿ ಹಾವಿನ ಪೋಲಿಟೋವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಅದನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಹೇಳಲು ಕೇಳಿಕೊಂಡೆ. ತಕ್ಷಣ ಉತ್ತರ ಬಂದಿದ್ದು, ಹಾವು ಹಾಗೂ ಪಕ್ಕಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿ ಹಾಗೂ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಮ್ಯಾಗ್ಸಿಮ್ ರವರಿಂದ, ಇದು "ಬಿಬ್ರೋನ್ ಹವಳದ ಹಾವು" (Bibron's coral snake) ಎಂದು, ಅದನ್ನು ತಂಡದ ಅನೇಕರು ಒಪ್ಪಿದರು. ನಂತರ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ ಗೂಗಲನ್ನು ಹುಡುಕಾಡಿದೆ.

ಹೌದು! ನಾನು ಕಂಡ ಚಿಕ್ಕ ಕಣ್ಣು, ಕಪ್ಪು ಮೂತಿ ಹಾಗೂ ಕಡು ಕೆಂಪು ಹವಳದ ಮೈ ಬಣ್ಣ, ಮತ್ತದರ ಅಂದವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿರುವ ತಲೆಯಿಂದ ಬಾಲದವರೆಗೂ ಇರುವ ಕಪ್ಪು ಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಹಾವು ಬೇರಾವುದೂ ಅಲ್ಲ, ಒಂದು ಪ್ರಭೇದದ ಹವಳದ ಹಾವು. ಅದೇ ಬಿಬ್ರೋನ್ ಹವಳದ ಹಾವು (*Calliophis bibroni*). ಇದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ 30 ರಿಂದ 88 ಸೆಂ. ಮೀ. ವರೆಗೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟಕ್ಕೇ ಇದು ವಿಶೇಷವಾಗಿಲ್ಲ, ಬದಲಿಗೆ ಇಡೀ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿಯೇ ಎಲ್ಲೂ ಕಾಣಸಿಗದ, ಕೇವಲ ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕಂಡುಬರುವ ಸ್ಥಳೀಯ ಹಾಗೂ ಒಂದು ಅಪರೂಪದ ವಿಷಕಾರಿ ಹಾವು ಇದಾಗಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಹಾಗೂ ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯದ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗ ಮತ್ತು ತಮಿಳುನಾಡಿನ ವಾಯುವ್ಯ ಭಾಗದ ಆರ್ಧ್ಯ ಅರಣ್ಯ

ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಂಡುಬರುವ ಈ ವಿಧದ ಹಾವುಗಳು ವಿಷಕಾರಿಯಾದರೂ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಕಚ್ಚಿದ ವರದಿ ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲ. ಇತರೆ ಸಣ್ಣ ಹಾವುಗಳನ್ನು ತಿಂದು ಬದುಕುವ ಈ ಬಿಬ್ರೋನ್ ಹವಳದ ಹಾವುಗಳು ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ, ಕಾಣಲು ಸಿಗುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಹಗಲಿನ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವುದು ಬಹು ವಿರಳ.

ಅದಲ್ಲದೆ ಬಿಬ್ರೋನ್ ಹವಳದ ಹಾವುಗಳು ಪಶ್ಚಿಮಘಟ್ಟದ ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರಭೇದಗಳಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇತ್ತೀಚಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಪಶ್ಚಿಮಘಟ್ಟದಲ್ಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಅರಣ್ಯ ನಾಶ, ರಸ್ತೆ ವಿಸ್ತರಣೆ, ನದಿ ತಿರುವು ಯೋಜನೆಗಳು, ಅಣೆಕಟ್ಟು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುತ್ ಸ್ಥಾವರಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ, ಅವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕೃಷಿ ಹಾಗೂ ರಾಸಾಯನಿಕಗಳ ಬಳಕೆ, ಮುಂತಾದ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತ ಪರಿಣಾಮ ಇವುಗಳ ಆವಾಸಸ್ಥಾನದ ನಾಶಕ್ಕೆ ದಾರಿಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಿದೆ. ಈ ಹವಳದ ಹಾವು ಹಾಗೂ ಇಂತಹ ಅನೇಕಾನೇಕ ಸ್ಥಳೀಯ ಮತ್ತು ಅಪರೂಪದ ಜೀವರಾಶಿಗಳಿಗೆ ವಾಸತಾಣವಾಗಿರುವ ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟಗಳು ಇಂದು ಮನುಷ್ಯನ ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕೆ ಬಲಿಯಾಗಿ ನಲುಗುತ್ತಿರುವುದು ವಿಷಾದನೀಯ. ಇನ್ನಾದರೂ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸಂರಕ್ಷಿಸುವ ಸಂಕಲ್ಪ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಈ ಕೆಂಪು ಹವಳದ ಸರವನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಿ ಕೊಡುವ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಮಾಡೋಣ.

© ವಿಜಯ್ ಕುಮಾರ್ ಡಿ. ಎಸ್.

ಲೇಖನ: **ಅಕ್ಷತ ಹೆಚ್. ಕೆ.**
ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ

© ಶಶಿಧರಸ್ವಾಮಿ ಆರ್. ಹಿರೇಮಠ

ಕಂದಕ ರತ್ನ ಕೊಡತಿ ನೊಣದ ಗೊದ್ದ ಭಕ್ಷಣೆ

ಮಾಗಿಯ ಚಳಿಗೆ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಜೀವಸಂಕುಲವೆ ಮಂಕಾಗಿ ವಿಶ್ರಮಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಭೂತಾಯಿಯ ಒಡಲಾಳದಿಂದ ಮೇಲೆ ಬಂದ ರವಿಯು ಜೀವಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಸಂಚಲನವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿತ್ತು. ಈ ಕೊರವ ಚಳಿಯಲ್ಲೂ ಮ್ಯಾಕ್ರೋ ಪ್ರೋಟೋಗ್ರಫಿ ಮಾಡುವ ಹಂಬಲದಿಂದ ನಾನು ಕ್ಯಾಮೆರಾ ಹಿಡಿದು ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರ ನಡೆದು, ಮ್ಯಾಕ್ರೋ ಪ್ರೋಟೋಗ್ರಫಿಗೆ ಬೇಕಿರುವಂತಹ ಜೀವಿಗಳನ್ನು ಅರಸುತ್ತಾ ಮನೆಯಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಪಕ್ಕದ ಹೊಲಕ್ಕೆ ಕಾಲಿಟ್ಟೆ. ಆ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದ ನೀರಿನ ಇಂಗುಗುಂಡಿ ಕಂದಕವಾಗಿ ಮಾರ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು. ಇದರ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿದ್ದ ಬೇಲಿಯ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಅರಳಿನಂತ ಮಿಳ್ಳಿ ಹೂವು (*Ipomoea indica*), ಅದರ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದ ತುಂತುರು (ಇಬ್ಬನಿ) ಹನಿಗಳು ಆಗ ತಾನೇ ಇಳಿಗೆ ಇಳಿದ ಸೂರ್ಯ ರಶ್ಮಿಯ ಕೃಪೆಯಿಂದ, ಪ್ರೋಣಿಸಿದ ಮುತ್ತಿನ ಹಾರದಂತೆ ಕಣ್ಣೆದವು. ಅವುಗಳ ಪ್ರೋಟೋ ಕ್ಲಿಕ್‌ಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ನನ್ನ ಈ ಏಕಾಗ್ರತೆಗೆ ಭಂಗ ತರುವಂತೆ ರುಯ್ಯನೆ ಸಣ್ಣ ಜೀವಿಯೊಂದು ಕಣ್ಣಿನ ಮುಂದೆಯೇ ಹಾರಿ ಹೋದಂತೆ ಭಾಸವಾಯಿತು. ಹೋದದ್ದು ಏನಿರಬಹುದು ಎಂದು ಯೋಚಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಬೇಲಿ ಸಾಲಿನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವ ತುಂಡಾದ ಗಂಜಿಮುಳ್ಳಿನ (*Azima tetraacantha*) ಟೊಂಗೆಯಲ್ಲಿ ಏರೋಪ್ಲೇನ್ ಚಿಟ್ಟೆಯೊಂದು ಕುಳಿತಿರುವುದು ಕಂಡಿತು.

ಈ ಏರೋಪ್ಲೇನ್ ಚಿಟ್ಟೆಯು, ರೆಕ್ಕೆ ಗೊದ್ದವನ್ನು ಹಿಡಿದು ತಂದು ಚಪ್ಪರಿಸಿ ಸ್ವಾದಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಕ್ಯಾಮೇರಾದ ಲೆನ್ಸ್ ಅದರತ್ತ ಗುರಿಮಾಡಿ ಫೋಟೋ ಕ್ಲಿಕ್ಕಿಸಲು ಮುಂದಾದೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಸೂರ್ಯನಿಗೆ ಅಭಿಮುಖವಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದ ಕಾರಣ ಆ ಏರೋಪ್ಲೇನ್ ಚಿಟ್ಟೆಯು ಸಿಲ್ವೋಟ್ ಆಗಿ ಕಂಡಿತು. ಹಿನ್ನೆಲೆ (ಬ್ಯಾಕ್ ಗ್ರೌಂಡ್) ಯಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಅಡೆ-ತಡೆಗಳೂ ಸಹ

ಇದ್ದುದರಿಂದ ಫೋಟೋಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಅರಿತು ನಾ ನಿಂತಿದ್ದ ವಿರುದ್ಧ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಹೋಗಿ ಫೋಟೋ ತೆಗೆಯಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದೆ. ನನ್ನ ಚಲನವಲನಗಳು ಆ ಜೀವಿಯ ಔತಣಕೂಟಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆ ನೀಡಬಹುದು ಎಂಬ ಕಳವಳದಿಂದ ಹಾಗೇ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಿಂದೆ ಸರಿದು ಬೇಲಿಸಂದಿಯಲ್ಲಿ ನುಸುಳಿ ನಿಧಾನವಾಗಿ ನಡೆದು ಅದರ ಮುಂದೆ ಬಂದು ನಿಂತೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆ ಹಿನ್ನೆಲೆಯೂ (ಬ್ಯಾಕ್ ಗ್ರೌಂಡ್) ಸಿಕ್ಕಿತು. ಉಪಹಾರವನ್ನು ಸೇವಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಮಗ್ನವಾಗಿದ್ದ ಏರೋಪ್ಲೇನ್ ಚಿಟ್ಟೆಯ ಛಾಯಾಚಿತ್ರಗಳನ್ನು, ನನ್ನ ಕ್ಯಾಮೇರಾ ಮುಖಾಂತರ ಚಟ್... ಚಟ್... ಎಂದು ಶಬ್ದ ಮಾಡಿ ದಾಖಲಿಸತೊಡಗಿದೆ. ಈ ಜೀವಿಯ ಹೆಸರು “ಕಂದಕ ರತ್ನ ಕೊಡತಿ ನೊಣ.”

ಕಂದಕ ರತ್ನ ಕೊಡತಿ ನೊಣದ ವಿವರಣೆ:

ಕೊಡತಿ ನೊಣಗಳು ಶಿರಭಾಗದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸಂಯುಕ್ತ ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು (compound eye) ಹೊಂದಿದ್ದು, ಅದರ ಕೆಳಗೆ ಅಗೆಯುವ ಅಂಗವಾದ ಮ್ಯಾಕ್ಸಿಲ್ಲವನ್ನು (Maxilla) ಮತ್ತು ದವಡೆಯ ಮೂಳೆಯಾದ ಹಸ್ಟಿಸ್ಸಿ ಅಂದರೆ ಮ್ಯಾಂಡಿಬಲ್ (Mandibles)ಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ. ಮೇಲ್ತುಟಿಯಾದ ಲೇಬ್ರಮ್ (Labrum) ಕೆಳಗೆ ತಲೆಯ ಎರಡೂ ಬದಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಯೋಜಕ ಸ್ನಾಯುಗಳು ಜೋಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ ಹಾಗೂ ಈ ದವಡೆಗಳು ತುಂಬಾ ಉತ್ತಮವಾದ ಚಲನೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಕತ್ತರಿಸುವ, ಅಗೆಯುವ ಮತ್ತು ಪುಡಿಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿ ಅಪಹರಿಸಿದ ಬೇಟೆಯನ್ನು ಭಕ್ಷಿಸುತ್ತವೆ. ಬೇಟೆಯು ಎಷ್ಟೇ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿದ್ದರೂ, ಘನ ಆಹಾರವಾದರೂ ಸಹ ದವಡೆಗಳು ಅದನ್ನು ನುರಿಸಬಲ್ಲವು.

ಈ ಏರೋಪ್ಲೇನ್ ಚಿಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ನಮ್ಮೂರಲ್ಲಿ ರೈತರು “ಕಲ್ಲ ವಡ್ಡ” ಗಳೆಂದು ಕರೆಯುವರು. ಇವು ಅಧಿಕ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಹಾರಾಟವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾ ಇದ್ದರೆ ಆ ದಿನ ಮಳೆ ಬರುವುದೆಂಬ ನಂಬಿಕೆ, ಈಗಲೂ ರೈತಾಪಿ ಜನರಲ್ಲಿದೆ. ಅದು ಸತ್ಯವೂ ಆಗಿದೆ. ನಾನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಈ ಏರೋಪ್ಲೇನ್ ಚಿಟ್ಟೆಗೆ “ಕಂದಕ ರತ್ನ ಕೊಡತಿ ನೊಣ” ಹೆಸರು ತುಂಬ ಸೂಕ್ತ

ಎಂದು ಭಾವಿಸುವೆ. ಕಾರಣ ಇವು ಯಾವಾಗಲೂ ಕಂದಕದಂತಹ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಇವನ್ನು ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ಡಿಚ್ ಜ್ಯುವೆಲ್ ಡ್ರಾಗನ್‌ಫ್ಲೈ (Ditch Jewel Dragonfly) ಎಂದು ಕರೆದು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಬ್ರಾಕಿಥೆಮಿಸ್ ಕಂಟಾಮಿನೇಟಾ (*Brachythemis contaminata*) ಎಂದು ಹೆಸರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸಂದೀಪದಿಗಳ ಕೀಟ ವರ್ಗದ ಓಡೋನಾಟ (Odonata) ಗಣದ ಲಿಬೆಲ್ಲುಲಿಡೆ (Libellulidae) ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿದೆ.

ಗಂಡು ಕೊಡತಿ ನೊಣವು 18-21 mm ರಷ್ಟು ಉದ್ದವಿದ್ದು, ಮುಂದಿನ ಹಾಗೂ ಹಿಂದಿನ ರೆಕ್ಕೆಗಳು 20-23 mm ನಷ್ಟು ಉದ್ದವಾಗಿವೆ. ಹೆಣ್ಣು ಕೊಡತಿ ನೊಣವು 18-20 mm ರಷ್ಟು ಉದ್ದವಿದ್ದು, ಮುಂದಿನ ಹಾಗೂ ಹಿಂದಿನ ರೆಕ್ಕೆಗಳು 22-25 mm ಉದ್ದವಾಗಿವೆ. ಇವುಗಳಿಗೆ ಕಂದು-ಟೋಪಿಯ ಹಳದಿ ಮಿಶ್ರಿತ ಹಸಿರು ಕಣ್ಣುಗಳಿವೆ. ಇದರ ಎದೆಯು ಆಲೀವ್ ಕಂದು ಬಣ್ಣದ್ದಾಗಿದ್ದು, ಉದರ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಂಪು ಮಿಶ್ರಿತ ಕಂದು ಬಣ್ಣದ ಪಟ್ಟಿಗಳಿಂದ ಹಾಗೂ ಕೆಳಭಾಗವು ಕಂದು ಪಟ್ಟಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ನಾಲ್ಕು ರೆಕ್ಕೆಗಳು ಪಾರದರ್ಶಕವಾಗಿದೆ. ವಿಶಾಲವಾದ, ಪ್ರಕಾಶಮಾನವಾದ ಕಿತ್ತಳೆ ತಂತುಕೋಶವು ತಳದಿಂದ 2 ರಿಂದ 3 ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣದ ಟೆರೊಸ್ಟಿಗ್ಮಾ ಕೋಶಗಳವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಿವೆ. ಹೊಟ್ಟೆಯು ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣದ್ದಾಗಿದೆ. ಗುದದ ಉಪಾಂಗಗಳು ಕೆಂಪು ಮಿಶ್ರಿತ ಕಂದು ಬಣ್ಣದಲ್ಲಿದೆ. ಗಂಡು ಕೊಡತಿ ನೊಣಕ್ಕೆ ಹೋಲುತ್ತದೆಯಾದರೂ ತಿಳಿ ಹಳದಿ ಮಿಶ್ರಿತ ಹಸಿರು ಬಣ್ಣದಲ್ಲಿದೆ. ರೆಕ್ಕೆಗಳು ಪಾರದರ್ಶಕವಾಗಿ ತಳದಲ್ಲಿ ಹಳದಿ ಬಣ್ಣದ ಛಾಯೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಗಂಡಿನಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಪ್ರಕಾಶಮಾನವಾದ ಕಿತ್ತಳೆ ತಂತುಕೋಶವು ಹೆಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇವು ಕಳೆಯುಕ್ತ ಕೊಳಗಳು, ಸರೋವರಗಳು ಇಲ್ಲವೇ ನಿಧಾನಗತಿಯಲ್ಲಿ ಹರಿಯುವ ತೊರೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ನಿಂತ ನೀರಿನಲ್ಲಿ. ಕೊಳಚೆ ಕಾಲುವೆಗಳು, ತೊಟ್ಟಿಗಳು, ಕೊಳಗಳು ಮತ್ತು ಹಳ್ಳಗಳ ಪ್ರದೇಶದ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಇವು ತುಂಬ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಾಣಸಿಗುತ್ತವೆ.

© ಶಶಿಧರಸ್ವಾಮಿ ಆರ್. ಹಿರೇಮಠ

ಕೊಡತಿ ನೊಣವು ಬೇಟೆಯಾಡಿ ತಂದಿದ್ದ ಗೊದ್ದದ ತಲೆ, ರೆಕ್ಕೆ, ರುಂಡ-ಮುಂಡ ಮತ್ತು ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಭಾರಿ ಭೋಜನದಂತೆ ಅಗೆದು ನುಂಗಿ ಮುಗಿಸಿತು. ಈಗ ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಇರುವುದು ಲಕ್ಷ್ಯವಾಗಿರಬೇಕು, ತನ್ನ ಸಂಯುಕ್ತ ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಹೊರಳಿಸಿ ನೋಡಿ ಸುಯ್ಯನೆ ಹಾರಿ ಹೋಯಿತು.

ಲೇಖನ: ಶಶಿಧರಸ್ವಾಮಿ ಆರ್. ಹಿರೇಮಠ
ಹಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲೆ

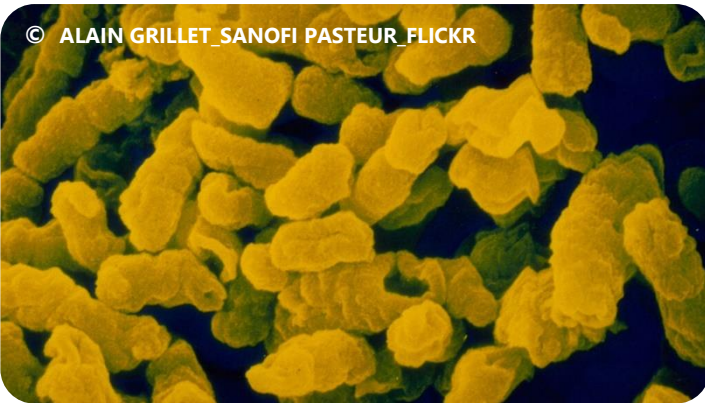

ವಿವಿ ಅಂಕಣ

ಸಾವಿರ ವರುಷ ಕಾಶಿದ ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾ!

ಶಾಲೆ ತೆರೆಯುತ್ತಿದ್ದುದು ಸುಮಾರು ಒಂಬತ್ತು ಘಂಟೆಯಾದರೂ ನಾವು ಮಾತ್ರ ಬೆಳಗಿನ ಏಳು ಘಂಟೆ ಬಸ್ಸಿಗೇ ಶಾಲೆಗೆ ಬಂದುಬಿಡುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಏಕೆಂದರೆ ನಂತರದ 8.30 ಬಸ್ಸು ಸರಿಯಾದ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಎಳ್ಳಷ್ಟು ನಂಬಿಕೆಯೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಶಾಲೆಗೆ ತಡವಾಗಿ ಹೋದರೆ ಮುಗಿಯಿತು ಕತೆ. ಅಂದು ಶಾಲೆಗೆ ಸೇರಿಸದೇ ಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಬಿಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅದು ಒಳ್ಳೆಯ ವಿಷಯವೆ, ಏಕೆಂದರೆ ಮನೆಗೆ ನಡೆದು ಹೋಗುವ ಆ ಎರಡು ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ದಾರಿಯನ್ನು ಅಡಿಗಡಿಗೂ ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡಿ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತಲ ಕುರುಚಲು ಕಾಡುಗಳಿಗೆ ನುಗ್ಗಿ, ಕಾರೆ ಹಣ್ಣು, ತೋಪು ಹಣ್ಣು, ಕಾಡು ಕರಿಬೇವು ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಹೆಕ್ಕಿ, ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕರೆ ಕ್ವಾರಿಯ ಬಂಡೆಗಳ ನಡುವೆ ನಿಂತ ನೀರಲ್ಲಿ ಈಜಿ ಮಜಾ ಮಾಡುತ್ತಾ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಬಹುದಿತ್ತು. ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಮನೆಗೆ ಹೋದರೆ ಬೀಳುವ ಏಟು ನೆನಪಿಗೆ ಬಂದರೆ, ಈ ಸಾಹಸವೆಲ್ಲಾ ಬೇಕೆ ಎನಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕೇ ಶಾಲೆ ತೆರೆಯುವ ಒಂದೆರಡು ತಾಸು ಬೇಗನೆ ಬಂದರೆ ಗಿಲ್ಲಿ- ದಾಂಡು, ಲಗೋರಿ, ಕಣ್ಣಾ ಮುಚ್ಚಾಲೆಯಂತಹ ಆಟಗಳಿಗೂ ಅವಕಾಶ ದೊರಕುತ್ತಿತ್ತು. ಹೀಗೆ ಒಂದು ದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಶಾಲೆಯ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಆಟವಾಡುವಾಗ ಯಾರಿಗೋ ಒಂದು ಹಾವು ಕಂಡಿತು. ಅದು ಬಹುಶಃ ನಾಗರ ಹಾವಿರಬೇಕು ಸರಿಯಾಗಿ ನೆನಪಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅದು ನಾ ಕಂಡ ದೊಡ್ಡ ಹಾವಂತು ಖಂಡಿತ. ವಿಚಿತ್ರವೆಂದರೆ ಆ ಹಾವು ಬೇರೆ ಹಾವುಗಳಂತೆ ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ಕಂಡರೆ ಕ್ಷಣಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ಬಿಲ ಸೇರಿ ಕಾಣೆಯಾಗುವ

ಹಾವಿನ ಹಾಗೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ನಾವು ಸುಮಾರು ಜನ ಸುತ್ತ ನಿಂತು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅದು ಮಾತ್ರ ಮಂದಗತಿಯಲ್ಲೇ ತೆವಳುತ್ತಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಕಂಡ ನನಗೆ ಏಕೆ ಹಾಗೆ ಎಂದು ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಜೊತೆಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಆಗಿನ ಸಾಮಾನ್ಯ ಹುಡುಗನಂತೆ ನಾನೂ ತಾಳಲಾರದೇ ಒಂದು ಕಲ್ಲು ತೆಗೆದು ಅದರತ್ತ ಎಸೆದೆ. ಅದು ಹಾವಿಗೆ ತಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ವೇಗ ಹೆಚ್ಚಿಸಿತಾದರೂ ನಮ್ಮಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಉತ್ಸಾಹ ಮಾತ್ರ ತೋರಲಿಲ್ಲ. ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯದ ನಂತರ ಯಾವುದೋ ಸಿದುಗಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಕಾಣದಂತಾಯಿತು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಯ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯ ಗಂಟೆ ಬಾರಿಸಿದ ಕಾರಣ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗೆ ಹೊರಟೆವು. ನಾವು ಮಾಡಿದ್ದ ಈ ಘನಾತ್ಕಾರ್ಯ ನಾವು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗೆ ಸೇರುವ ಮುಂಚೆಯೇ ಮುಖ್ಯೋಪಾಧ್ಯಾಯರ ಕಿವಿಗೆ ಮಿಂಚಿನ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಸೇರಿತ್ತು. ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಯ ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದ ಆ ತೆಗಳಿಕೆಯ ನುಡಿಗಳು ಈಗಲೂ ಮಾಸದಂತಿವೆ. ಬಹುಶಃ ಹದಿನೈದು ವರುಷಗಳ ಹಿಂದೆ ನಡೆದಂತಹ ಈ ಘಟನೆಗಳ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ನಾನು ಇಂದು ಹಾವಿನ ಬಗ್ಗೆ ಬೇರೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಆ ಹಿಂದಿನ ಘಟನೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯವಿದೆ ಅದನ್ನು ನಿಮಗೆ ಹೇಳದೆ ನನ್ನೇ ಅನುಭವ ಪೂರ್ಣಗೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಹಾವಿನ ದ್ವೇಷದ ವಿಷಯ. ಹಾವಿಗೆ ಹೊಡೆದ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಶಾಲೆಯ ಎಲ್ಲರ ಮುಂದೆಯೂ ಛೀಮಾರಿ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದು ಸಾಲದು ಎಂಬಂತೆ ನನ್ನೊಬ್ಬ ಅಂದಿನ ಆಪ್ತ ಗೆಳೆಯ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮುಗಿದ ಬಳಿಕ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು, 'ನಾಗ್ರಾವು ಸುಮ್ಮೆ ಬಿಡಲ್ಲ, ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷ ಆದ್ರೂ ಅದು ಗ್ಯಾಪ್ ಇಟ್ಕೊಂಡಿರ್ತದೆ, ನಿಂಗೈತೆ...!' ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳು ನನ್ನನ್ನು ಸುಮಾರು ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಕಾಡಿದ್ದವು. ಡಾ. ವಿಷ್ಣುವರ್ಧನ್ ನಟನೆಯ ನಾಗರಹಾವು ಚಲನಚಿತ್ರದ 'ಹಾವಿನ ದ್ವೇಷ ಹನ್ನೆರಡು ವರುಷ, ನನ್ನ ರೋಷ ನೂರು ವರುಷ' ಎಂಬ ಹಾಡು ನನ್ನ ಆತ್ಮೀಯನ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ಪುಷ್ಟಿ ನೀಡಿದ್ದವು. ನಾನು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೆದರಿದ್ದೆನೆಂದರೆ ನಾನು ಹಾವಿಗೆ ಕಲ್ಲು ಹೊಡೆದ ದಿನದಿಂದ ಇನ್ನು ಹನ್ನೆರಡು ವರುಷ ಆ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಸಹ ಕಾಲಿಡಬಾರದು ಎಂದು, ಕಲ್ಲು ಹೊಡೆದ ದಿನ ಯಾವುದು ಇನ್ನು ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷ ಎಂದರೆ ಎಷ್ಟನೇ ಇಸವಿಯ ತನಕ ನಾನು ಆ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಹೋಗಬಾರದು ಎಂದು ಕ್ಯಾಲೆಂಡರ್ ನಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದೆ! ಈಗ ಆ ಪ್ರಸಂಗ ತಮಾಷೆ ಎನಿಸುತ್ತಾದರೂ ಆಗಿನ ಆ ಭಯಕ್ಕೆ ಕೆಲ ದಿನಗಳ ವರೆಗೆ ನನಗೆ ಮದ್ದೇ ಸಿಕ್ಕಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ವಾಸ್ತವ.

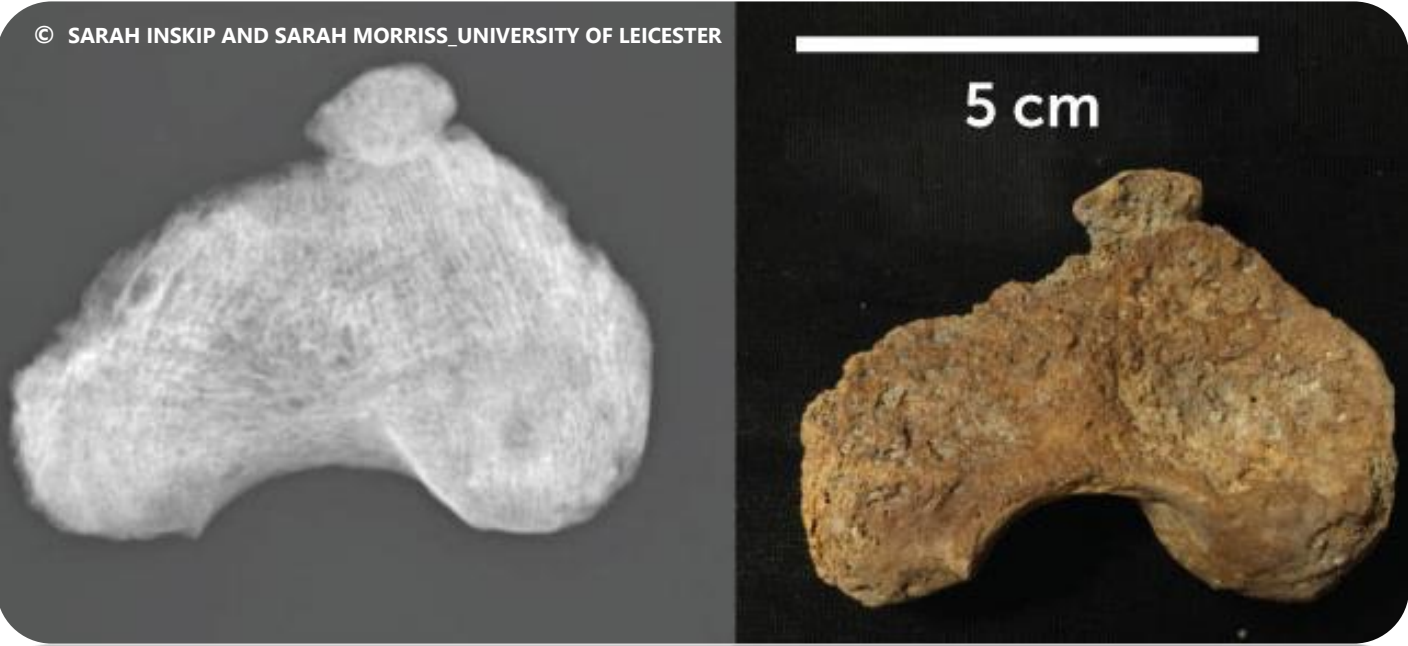
© ALAIN GRILLET_SANOFI PASTEUR_FLICKR

ಈ ಹಾವಿನ ದಶಕದ ಹಗೆಯು ಕ್ರಮೇಣ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದಾದರೂ, ಇದ್ಯಾವುದೋ ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾದ ಹಗೆ ಶತ-ದಶಕಗಳಾದರೂ ಹಾಗೆಯೇ ಇರುವ ಹಾಗಿದೆ. ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ಕಂಡು ಹಿಡಿದ ಹಾಗೂ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಶೀತಜ್ವರದ (influenza) ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಹೋಲುವ 'ಹಿಬ್ (Hib)' ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ

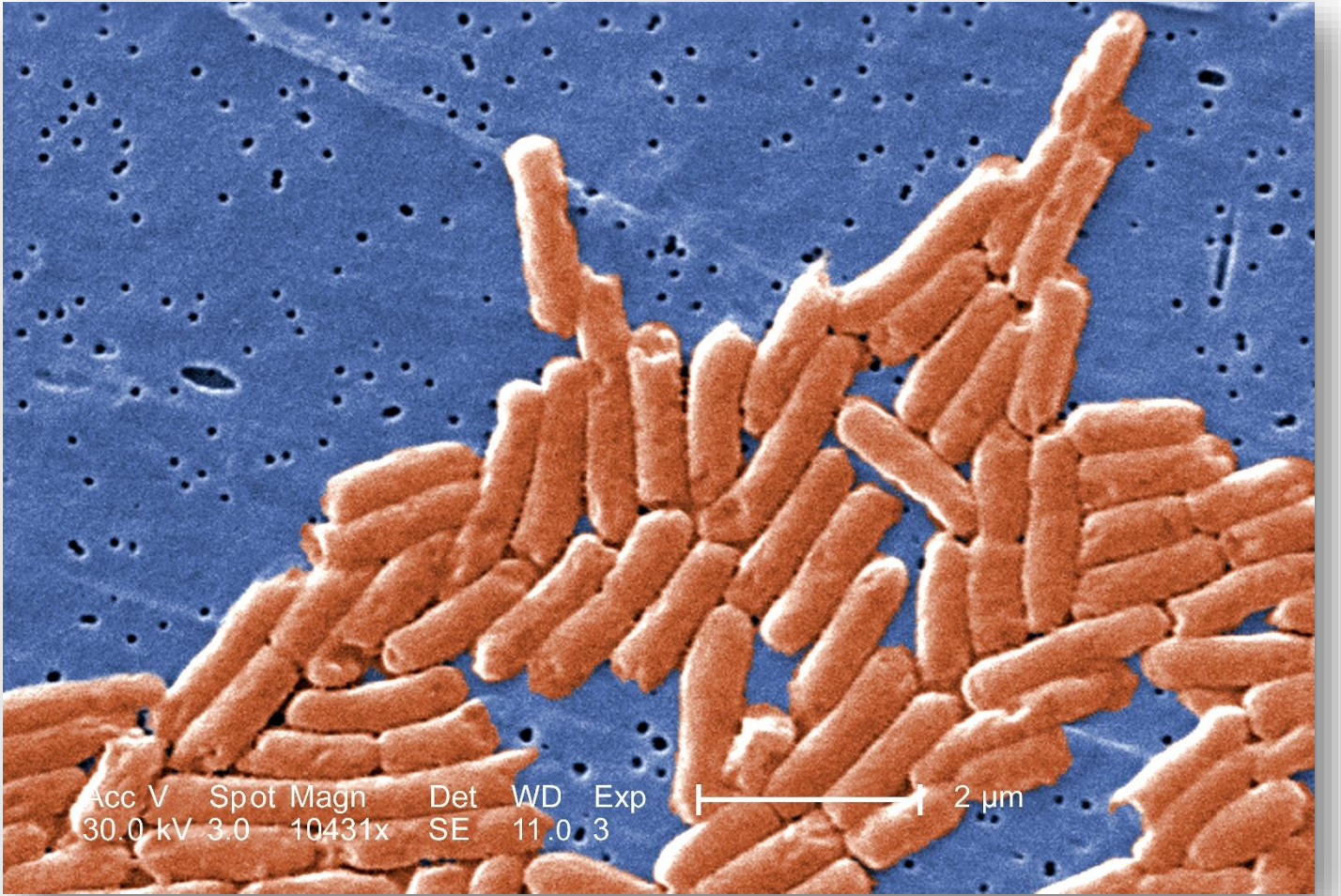
ರೋಗ ತರುತ್ತಿದ್ದ ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾ ಒಂದು 1300 ವರ್ಷದ ನಂತರ ಬಂದು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಾಡಿದೆ ಎಂದರೆ ನೀವು ನಂಬಲೇಬೇಕು. ಹೌದು, 'ಹೀಮೋಫಿಲಸ್ ಇನ್ಫ್ಲುವೆನ್ಸಾ ಟೈಪ್ ಬಿ

(*Haemophilus influenzae type b*) ಎಂಬ ಈ ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾವನ್ನು ಮೊದಲು ಗುರುತಿಸಿದ್ದು, ಕ್ರಿ. ಶ. 550 ರಲ್ಲಿ. ಈ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಶೀತಜ್ವರ ಗುಣಲಕ್ಷಣವನ್ನು ಹೋಲುವ, ಆದರೆ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಅಪಾಯಕಾರಿಯಾದ ಶ್ವಾಸಕೋಶದ ಉರಿಯೂತ (*pneumonia*) ಮತ್ತು ಮಿದುಳೊರೆಯರಿತ (*meningitis*) ಅನ್ನು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತರುತ್ತಿದ್ದು ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾವಿದು. 1980ರ ನಂತರ ಬಂದ ಲಸಿಕೆಯಿಂದ ಹಿಬ್ ರೋಗವು ಮೂಲೆ ಸೇರಿತು.

ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಒಂದು ರುದ್ರಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ದೊರೆತ ಆರು ವರ್ಷದ ಒಂದು ಮಗುವಿನ ಶವದ ಹಲ್ಲಿನ ಡಿ. ಎನ್. ಎ ಯನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದಾಗ ಹಿಬ್ ರೋಗವೂ ಅವನಲ್ಲಿ ಇತ್ತು ಎಂಬ ವಿಷಯ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಎಂದರೆ, ಕ್ರಿ. ಶ. 550 ರಲ್ಲಿ ಕಂಡಿದ್ದ ಅದೇ ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾ ನಂತರ 1892ರಲ್ಲೇ ಮತ್ತೆ ಪತ್ತೆಯಾದದ್ದು, ಸರಿಸುಮಾರು 1300 ವರ್ಷಗಳ ಬಳಿಕ. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ ಮೊದಲ ಬಾರಿ ಪ್ಲೇಗ್ ಬಂದ ಸಮಯದಲ್ಲೇ ಈ ಹಿಬ್ ರೋಗವೂ ಇತ್ತೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಪ್ಲೇಗ್ ರೋಗ ತರುವ ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾ *ಯರ್ಸಿನಿಯಾ ಪೆಸ್ಟಿಸ್* (*Yersinia pestis*) ಹಾಗೂ ಹಿಬ್ ರೋಗ ತರುವ ಹೆಚ್. ಇನ್ಫ್ಲುಯೆನ್ಸಾ (*H. influenzae*) ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್. ಇನ್ಫ್ಲುಯೆನ್ಸಾ ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾವು ಕೇವಲ ಮನುಷ್ಯರಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಗುತ್ತವೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಸಂಶೋಧಕರು. ಆದರೆ ಮಗುವಿನ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಇದ್ದ *ಯರ್ಸಿನಿಯಾ ಪೆಸ್ಟಿಸ್* ಕುರುಹು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಿದ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು, ಈ ಮಗುವು ಸಾವನ್ನಪ್ಪಿದ್ದು ಪ್ಲೇಗ್ ರೋಗದಿಂದಲೇ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಹೇಗೆಂದರೆ ಹಿಬ್ ರೋಗ ಬಂದು ಬಳಲಿದ್ದ ಮಗುವಿನ ದೇಹಕ್ಕೆ ಪ್ಲೇಗ್ ಬಂದು ಅವನ ಸಾವಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸಂಶೋಧಕರು ಊಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಬಲವಾದ ಕಾರಣವೂ ಇದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಹಿಬ್ ರೋಗವು ಶ್ವಾಸಕೋಶ ಸಂಬಂಧಿ ಖಾಯಿಲೆಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ನಂತರ ನಿಧಾನವಾಗಿ ತೆರಳಿ ಕಾಲಿನ ಮಂಡಿಗೆ ತಲುಪಿದ ಬಳಿಕ ಮಂಡಿಚಿಪ್ಪು ಮತ್ತು ತೊಡೆಯ ಮೂಳೆಯನ್ನು ಕರಗಿಸಿ ಎರಡನ್ನೂ ಕೂಡಿಸಿ ಒಂದು ಮಾಡಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಆಗಲು ಕೆಲವು ವಾರಗಳೇ ಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಪ್ಲೇಗ್ ರೋಗ ಆವರಿಸಿ ಮಗುವಿನ ಸಾವಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

ಇಂತಹ ಸಂಶೋಧನೆಗಳಿಂದ ರೋಗಕಾರಕಗಳು ಹೇಗೆ ಹರಡುತ್ತವೆ? ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಬದುಕಿರಬಲ್ಲವು? ವರುಷಗಳು ರುಳಿದಂತೆ ಕ್ರಮೇಣ ಹೇಗೆ ನಶಿಸುತ್ತವೆ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಲು ಬೇಕಾದ ಕೀಲಿ ಅಂಶಗಳನ್ನೂ ಹಾಗೂ ಪೂರಕ ವಸ್ತು ವಿಷಯವನ್ನೂ ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಪ್ರಾಚೀನ ರೋಗಗಳು ಮತ್ತು ಮುಂಬರಬಹುದಾದ ರೋಗಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಅಳೆಯಲು ಮತ್ತು ಎದುರಿಸಲು ಇದೊಂದು ಹಿರಿಹೆಜ್ಜೆ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು ಎಂದು ಪ್ರಪಂಚದ ಹಲವು ರೋಗ ತಜ್ಞರು, ಸಂಶೋಧಕರು ಮತ್ತು ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತಾರೆ. ಏನಾದರೇನು ಸಾಮಾನ್ಯನಾಗಿ ಈ ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ, ಬಹುಶಃ ನಾನು ಚಿಕ್ಕಂದಿನಲ್ಲಿ ಅಂದುಕೊಂಡಂತೆ ಹಾವಿನ ದ್ವೇಷ ಹನ್ನೆರೆಡು ವರುಷ ಎಂಬ ಮೂಢ ಭಾವನೆಯೇ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳು ಉಳಿದು ಬಂದಿದೆ ಎಂದರೆ, ಈ ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾದ ಶೇಷ ಸಾವಿರಾರು ವರುಷಗಳವರೆಗೂ ಹಬ್ಬಿದೆ ಎಂಬ ಇಂತಹ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಾಸ್ತವಗಳನ್ನು ನಂಬಲು ಇನ್ನಷ್ಟು ಸಮಯ ಬೇಕೋ...!

ಮೂಲ ಲೇಖನ: ScienceNewsforStudents

ಲೇಖನ: ಜೈಕುಮಾರ್ ಆರ್.

ಡಬ್ಲ್ಯು. ಸಿ. ಜಿ. ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ

ಅಂತಃಕರಣ

ಭುವಿಯ ಒಡಲ ಬಗೆಯುತ

ಜಲಧಾರೆ ಹರಿಸಿ ನಲಿಯುತ

ನೋವನುಣಿಸಿ ಇಳೆಯ ಹಾಳುಗಡವುತ

ಸ್ವಾರ್ಥಿಯಾಗಿಹ ಭೂಮಾತೆಯ ನಗ್ನವಾಗಿಸುತ||

ತನ್ನನಾಶ್ರಯಿಸಿದವರ ಕಾಪಾಡುತ

ಸರ್ವಸ್ವವನೆ ಮುಡಿಪಾಗಿಸುತ

ಜೀವ ಜೀವನ ಕರುಣಿಸುತ

ನಿಂತಿಹಳು ಅಂತಃಕರಣ ಮೆರೆಯುತ||

ಪರಿಶುದ್ಧ ಮನಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗುತ

ಪರರಿಗಾಗಿ ಬದುಕೊ ಪರೋಪಕಾರ ತಿಳಿಸುತ

ಅಂತರ್ಜಲದಿ ನೀರನುಣಿಸಿ ಪೊರೆಯುತ

ಅಡಗಿಹುದು ನಿನ್ನೊಳದೆಷ್ಟು ಅದ್ಭುತ||

ಬೆರಳು ಮಾಡಿ ನಿಲುತ

ತನ್ನ ಹುಂಬತನವ ತೋರುತ

ನೀರ ಪಡೆದು ಕಣ್ಣೀರು ತರಿಸುತ

ಬದುಕಿಹ ಮಾನವ ಕರಿನೆರಳಾಗಿ ಕಾಡುತ||

ನೆಲ ಜಲವ ರಕ್ಷಿಸುತ

ಮೈಮನವ ಶುದ್ಧದೊಳಿರಿಸುತ

ಉಪಕಾರಕೆ ಪ್ರತ್ಯುಪಕಾರ ಮಾಡುತ

ಬಾಳುವ ನಿಷ್ಕಲ್ಮಶ ಅಂತಃಕರಣದೊಳಿರುತ||

- ಪ್ರತಿಭಾ ಪ್ರಶಾಂತ್
ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ

ಪ್ರಕೃತಿ ಚಿರಂಜಿ

ರಾಮದಾಸ ಹದ್ದು

© ದೀಪಕ್ ಎಲ್. ಎಂ.

ರಾಮದಾಸ ಹದ್ದು ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಈ ಹದ್ದುಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಆಫ್ರಿಕಾ ಹಾಗೂ ಏಷಿಯಾ ಖಂಡದ ಬಯಲು ಪ್ರದೇಶ ಹಾಗೂ ಅರೆ ಮರುಭೂಮಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹುಲ್ಲುಗಾವಲು ಹಾಗೂ ತೆರೆದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಹಾರವನ್ನರಸುತ್ತಾ ಕೆಳಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹಾರಾಡುತ್ತವೆ. ಕಾಗೆ ಗಾತ್ರದ ಬೂದು ಪಕ್ಕಿ. ಮುಖ, ಕತ್ತು, ಎದೆ, ಹೊಟ್ಟೆ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಳಿ. ಕಣ್ಣುಗಳು ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣದಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು, ಭುಜ ಭಾಗದ ರೆಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ರೆಕ್ಕೆಯ ತುದಿ ಕಪ್ಪು, ಮೊನಚಾದ ಕೊಕ್ಕೆಯಂತೆ ಕೊಕ್ಕು ಮತ್ತು ಕಾಲುಗಳು ಹಳದಿಯಾಗಿರುತ್ತವೆ ಇದರ ಗೂಡುಗಳು ರೆಂಬೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಸಡಿಲವಾದ ಜಗಲಿಯಂತಿರುತ್ತವೆ. ಹೆಣ್ಣು ಹದ್ದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ 3-4 ಹಳದಿ ಮಿಶ್ರಿತ ಬಿಳಿ ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನಿಡುತ್ತದೆ. ಈ ಹದ್ದುಗಳು ಮಿಡತೆ, ಜೀರುಂಡೆ ಇತರೆ ಕೀಟಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಹಲ್ಲಿ, ಹಕ್ಕಿ, ಸಣ್ಣ ಹಾವು, ಕಪ್ಪೆ ಮತ್ತು ಇಲಿ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಬೇಟೆಯಾಡುತ್ತದೆ.

ಬಿಳಿ ಗರುಡ

© ದೀಪಕ್ ಎಲ್. ಎಂ.

ಬಿಳಿ ಗರುಡ ಮಧ್ಯಮ ಗಾತ್ರದ ಬೇಟೆ ಹಕ್ಕಿ. ಈ ಹಕ್ಕಿಯು ಎಸಿಪಿಟ್ರಿಡೇ (Accipitridae) ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರುತ್ತದೆ. ಬಿಳಿ ಗರುಡಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಭಾರತ, ಆಗ್ನೇಯ ಏಷ್ಯಾ ಮತ್ತು ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳ ದೇಹ ಕೆಂಪು ಕಂದು ಬಣ್ಣದ್ದಾಗಿದ್ದು, ತಲೆ, ಕತ್ತು ಮತ್ತು ಎದೆಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬಿಳಿ ಬಣ್ಣದಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು, ಮೊನಚಾದ ಬಲಿಷ್ಠ ಕೊಕ್ಕನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಕಾಲುಗಳು ಹಳದಿ ಬಣ್ಣ ಮತ್ತು ಕಂದು ಬಾಲದ ತುದಿ ಕವಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇವು ಕೆರೆ ಮತ್ತು ಕಡಲ ತೀರಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಜೌಗು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸತ್ತ ಮೀನು, ಏಡಿ, ಕಪ್ಪೆ ಮತ್ತು ಹಾವುಗಳನ್ನು ಸೇವಿಸುತ್ತದೆ. ಇವು ಸಣ್ಣ ಕೊಂಬೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಬಟ್ಟಲಾಕಾರದ ಗೂಡನ್ನು ಮರಗಳ ಮೇಲೆ ಕಟ್ಟುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎರಡರಿಂದ ಮೂರು ಬೂದು ಮಿಶ್ರಿತ ಬಿಳಿಯ ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟು ಸುಮಾರು 26 ದಿನಗಳವರಿಗೆ ಕಾವು ಕೊಟ್ಟು ಮರಿ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಹೆಣ್ಣು ಗರುಡ ಗಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಗಂಡಿಗಿಂತ ದೊಡ್ಡದಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಪನ್ನಗಾರಿ

© ದೀಪಕ್ ಎಲ್. ಎಂ.

ಪನ್ನಗಾರಿಯು ಮಧ್ಯಮ ಗಾತ್ರದ ಬೇಟೆ ಹಕ್ಕಿ. ಇವು ಎಸಿಪಿಟ್ರಿಡೆ (Accipitridae) ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರುತ್ತವೆ. ಇವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಭಾರತ, ಏಷ್ಯಾ, ಯೂರೋಪ್ ಮತ್ತು ಆಫ್ರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಪನ್ನಗಾರಿಯು ಸುಮಾರು 60cm - 70cm ಉದ್ದವಿರುತ್ತದೆ. ಹದಿನೆರಡು ಗಾತ್ರದ ಕಂದು-ಬಿಳಿ ಪಕ್ಕಿ. ಮೇಲ್ಭಾಗ ಕಂದು ಬಣ್ಣದಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು, ಕತ್ತು, ಎದೆ ಮತ್ತು ತಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮಾಸಲು ಕಂದು-ಬಿಳಿ ಬಣ್ಣದಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ರೆಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಬಾಲದ ಮೇಲೆ ಕಪ್ಪು ಪಟ್ಟಿಗಳಿದ್ದು, ಕೊಕ್ಕೆಯಂತಹ ಕೊಕ್ಕು ಮತ್ತು ಕಪ್ಪು ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಹಾರುವಾಗ ಬಿಳಿ ತಳಭಾಗ ಹಾಗೂ ರೆಕ್ಕೆಯಲ್ಲಿ ಕಪ್ಪು ಪಟ್ಟಿಗಳು ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತವೆ. ಪನ್ನಗಾರಿಯು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇಲಿ, ಹಾವು ಮತ್ತು ಹಲ್ಲಿಗಳನ್ನು ಬೇಟೆಯಾಡುತ್ತದೆ. ಇದರ ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿಯು ಡಿಸೆಂಬರ್ - ಫೆಬ್ರವರಿ ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಇವು ಮರಗಳ ಮೇಲೆ ಕಡ್ಡಿ, ಹುಲ್ಲು, ನಾರುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ವೃತ್ತಾಕಾರದ ಗೂಡನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ಬಿಳಿ ಬಣ್ಣದ ಮೊಟ್ಟೆಗೆ 45-47 ದಿನಗಳವರೆಗೆ ಕಾವು ಕೊಟ್ಟು ಮರಿಮಾಡುತ್ತವೆ. ಪನ್ನಗಾರಿಯ ಕೂಗು ಇಂಪಾದ ಶಿಳ್ಳೆಯಂತಿರುತ್ತದೆ.

ಕಂದು ಗಿಡುಗ

© ದೀಪಕ್ ಎಲ್. ಎಂ.

ಕಂದು ಗಿಡುಗವು, ಮಧ್ಯಮ ಗಾತ್ರದ ದೊಡ್ಡ ಬೇಟೆಯ ಹದ್ದು. ಇವು ಆಕ್ಸಿಪಿಟ್ರಿಡೆ (Accipitridae) ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರುತ್ತವೆ. ಕಂದು ಬಣ್ಣದ ಮೇಲ್ಭಾಗ ಹಾಗೂ ತಿಳಿ ಬಣ್ಣದ ಕೆಳಭಾಗವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ. ರೆಕ್ಕೆಗಳು ಹಾಗೂ ಬಾಲವು ಕಪ್ಪಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕಂದು ಗಿಡುಗವು ಸುಮಾರು 65cm - 72cm ನಷ್ಟು ಉದ್ದವಿರುತ್ತದೆ. ಇವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಆಫ್ರಿಕಾ ಖಂಡದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಕಂದು ಗಿಡುಗಗಳ ದೃಷ್ಟಿ ಹಾಗೂ ಶ್ರವಣ ಗ್ರಹಿಕೆ ಬಹಳ ತೀಕ್ಷ್ಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ತೆರೆದ ಒಣ ಆವಾಸಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಕೊಳೆತ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಮಾಂಸವು ಇದರ ಆಹಾರವಾಗಿದೆ, ಹಾಗೆಯೇ ಸಣ್ಣ-ಪುಟ್ಟ ಹಕ್ಕಿ, ಮೊಲ, ಹಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಹಾವುಗಳನ್ನೂ ಸಹ ಇದು ಬೇಟೆಯಾಡುತ್ತದೆ. ಇವು ಕಡ್ಡಿ, ಕೋಲು ಮತ್ತು ಕೆಲ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಮೂಳೆಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಗೂಡನ್ನು ಆಕಾಶಕ್ಕೆ ತೆರೆದಿರುವಂತೆ ಸಮತಟ್ಟಾದ, ತೆರೆದ ಅಥವಾ ಗುಡ್ಡಗಾಡು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಗೂಡು ಕಟ್ಟುತ್ತವೆ. ಹೆಣ್ಣು ಕಂದು ಗಿಡುಗವು ಸುಮಾರು ಒಂದರಿಂದ ಮೂರು ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟು 39 ರಿಂದ 44 ದಿನಗಳವರೆಗೆ ಕಾವುಕೊಟ್ಟು ಮರಿ ಮಾಡುತ್ತವೆ.

ಚಿತ್ರ: ದೀಪಕ್ ಎಲ್. ಎಂ.

ಲೇಖನ: ದೀಪ್ತಿ ಎನ್.

ನೀವೂ ಕಾನನಕ್ಕೆ ಬರೆಯಬಹುದು

ಪೆಂಗ್ವಿನ್‌ಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ದಕ್ಷಿಣಾರ್ಧ ಗೋಳದಲ್ಲಿ, ಅದರಲ್ಲೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅಂಟಾರ್ಟಿಕಾದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಜಲಜೀವಿಗಳು. ಇವು ಹಾರಲಾರದ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರುತ್ತವೆ. ಪೆಂಗ್ವಿನ್‌ಗಳು ಕಪ್ಪು ಮತ್ತು ಬಿಳಿ ಪುಕ್ಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ರೆಕ್ಕೆಗಳು ಈಜುಗೈಗಳಾಗಿ ಮಾರ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಪೆಂಗ್ವಿನ್‌ಗಳು ತಮ್ಮ ಜೀವಿತಾವಧಿಯ ಸುಮಾರು ಅರ್ಧಭಾಗವನ್ನು ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಕಳೆದರೆ ಇನ್ನುಳಿದರ್ಧ ಭಾಗವನ್ನು ಮಹಾಸಾಗರಗಳಲ್ಲಿ ಕಳೆಯುತ್ತವೆ. ಇವು ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಕಡಲ

ಜೀವಿಗಳನ್ನು ತಿಂದು ಬದುಕುತ್ತವೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಸಾಗರಗಳಲ್ಲಿ ಮೀನುಗಾರಿಕೆಯಿಂದ ಪೆಂಗ್ವಿನ್‌ಗಳು ತಿನ್ನುವಂತಹ ಮೀನುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಪೆಂಗ್ವಿನ್‌ಗಳ ಮದ್ಯ ಆಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ಪರ್ಧೆ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಬಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿ ಎಷ್ಟೋ ಪೆಂಗ್ವಿನ್‌ಗಳು ಜೀವ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿವೆ. ಪೆಂಗ್ವಿನ್‌ಗಳ ಜೀವನವು ಹೆಚ್ಚು ಸಮುದ್ರದ ಹಿಮದ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಜಾಗತಿಕ ತಾಪಮಾನದ ಏರಿಕೆಯು ಪೆಂಗ್ವಿನ್‌ಗಳ ಉಳಿವಿನ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಬಹುದು ಎಂಬ ಆತಂಕವಿದೆ. ವಿಶ್ವ ಪೆಂಗ್ವಿನ್ ದಿನವನ್ನು ಏಪ್ರಿಲ್ 25 ರಂದು ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಪೆಂಗ್ವಿನ್ ಹಾಗೂ ಇತರೆ ಜೀವಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನೀವೂ ಕಾನನಕ್ಕೆ ಬರೆಯಬಹುದು.

ಈ ರೀತಿಯ ಪರಿಸರದ ಬಗೆಗಿನ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಇರುವ ಕಾನನ ಇ-ಮಾಸಿಕಕ್ಕೆ ಮುಂದಿನ ತಿಂಗಳ ಸಂಚಿಕೆಗೆ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆಸಕ್ತರು ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಥೆ, ಕವನ, ಛಾಯಾಚಿತ್ರ, ಚಿತ್ರಕಲೆ, ಪ್ರವಾಸ ಕಥನಗಳನ್ನು ಕಾನನ ಮಾಸಿಕದ ಇ-ಮೇಲ್ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಬಹುದು.

ಕಾನನ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಇ-ಮೇಲ್ ವಿಳಾಸ: kaanana.mag@gmail.com

ಅಂಚೆ ವಿಳಾಸ:

ವೈಲ್ಡ್ ಲೈಫ್ ಕನ್ಸರ್ವೇಷನ್ ಗ್ರೂಪ್,

ಅಡವಿ ಫೀಲ್ಡ್ ಸ್ಟೇಷನ್,

ಒಂಟೆಮಾರನ ದೊಡ್ಡಿ,

ರಾಗಿಹಳ್ಳಿ ಅಂಚೆ,

ಆನೇಕಲ್ ತಾಲ್ಲೂಕು,

ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ,

ಪಿನ್ ಕೋಡ್ : 560083. ಗೆ ಕಳಿಸಿಕೊಡಬಹುದು.